

Άρθρο 99

Διάφορα Σκευάσματα Ιχθυηρών

1. Με την ονομασία «διάφορα σκευάσματα ιχθυηρών» χαρακτηρίζονται οι παρακάτω κατηγορίες:
 - α) Εκχυλίσματα ιχθυηρών.
 - β) Οποί ιχθυηρών.
 - γ) Σούπα και ζωμοί ιχθυηρών.
 - δ) Ζωμοί ιχθυηρών.
 - ε) Πολτοί ιχθυηρών.
 - στ) Κρέατα ιχθυηρών με ή χωρίς άλλα τρόφιμα. ⁽⁸⁾
2. Το κρέας που χρησιμοποιείται για την παρασκευή των «διαφόρων σκευασμάτων ιχθυηρών» περιλαμβάνει κάθε εδώδιμο μέρος του σώματος των ζώων όπως και ουσίες οι οποίες προέρχονται από τα κόκκαλα. Πρέπει να είναι πλήρες και απαγορεύεται τελείως η χρήση κρέατος, από το οποίο με οποιονδήποτε τρόπο έχουν αφαιρεθεί συστατικά.
Από αυτή τη διάταξη εξαιρούνται τα εκχυλίσματα ιχθυηρών, οι οποί ιχθυηρών, το surimi καθώς και τα προϊόντα από surimi. ⁽⁸⁾
3. Στη συσκευασία πρέπει να δηλώνεται σαφώς το είδος του ιχθυηρού, από το οποίο προέρχεται το σκεύασμα.
4. Επιτρέπεται η προσθήκη στα διάφορα σκευάσματα ιχθυηρών, οποιουδήποτε τροφίμου, το οποίο πληροί τους αντίστοιχους γι' αυτό όρους του παρόντος Κώδικα, τόσο ως προς τη σύσταση, όσο και ως προς τη χρήση του και με την προϋπόθεση ότι θα δηλώνεται στη συσκευασία το είδος της προσθήκης. Ειδικότερα η χρήση λιπαρής ύλης, η οποία πρέπει να είναι αυτούσια θα δηλώνεται σαφώς, όπως π.χ. «Ελαιόλαδο», «Αραβοσιτέλαιο», «Βούτυρο».
5. α) Επιτρέπεται η χρήση προσθέτων του παραρτήματος I του άρθρου 33 του Κώδικα Τροφίμων, σύμφωνα με την αρχή του quantum satis.
β) Επιτρέπεται η χρήση προσθέτων του παραρτήματος III συντηρητικά και αντιοξειδωτικά του ίδιου άρθρου σύμφωνα, κατά περίπτωση, με τους αντίστοιχους όρους του εν λόγω παραρτήματος.
 - Σορβικά E200, E202, E203, βενζοϊκά E210, E211, E212, E213 σε 1) Ημιδιατηρημένα ιχθυοσκευάσματα, 2) Μαγειρεμένα καρκινοειδή και μαλάκια, ⁽⁹⁾ 3) *Crangon crangon* και *Crangon vulgaris*, μαγειρεμένες, 4) Υγρές σούπες και ζωμούς (εκτός των κονσερβών), 5) Απομιμήσεις ιχθυοπροϊόντων με βάση τα φύκη. ⁽¹¹⁾
 - Θειώδη E220, E221, E222, E223, E224, E226, E227, E228 σε 1) Καρκινοειδή και κεφαλόποδα, i) μαγειρεμένα, ii) μαγειρεμένα καρκινοειδή των οικογενειών *Penaeidae*, *Solenoceridae*, *Aristaeidae* 2) απομιμήσεις ψαριών και καρκινοειδών, με βάση πρωτεΐνες. ⁽⁵⁾⁽⁹⁾
 - Εστέρες γαλλικού οξέος E310, E311, E312, ΒΗΑ E320 σε αφυδατωμένες σούπες και ζωμούς.
 - Ερυθροβικά E315, E316 σε ημιδιατηρημένα και διατηρημένα ιχθυοσκευάσματα.
 - Σορβικά E200, E202, E203 σε απομιμήσεις ψαριών, καρκινοειδών και κεφαλόποδων με βάση τις πρωτεΐνες. ⁽⁵⁾⁽⁷⁾⁽⁹⁾
 - Εκχυλίσματα δενδρολίβανου E392 σε ιχθυοπροϊόντα. ⁽¹¹⁾
- γ) Επιτρέπεται η χρήση προσθέτων του παραρτήματος IV του ίδιου άρθρου σύμφωνα κατά περίπτωση, με τους αντίστοιχους όρους του εν λόγω παραρτήματος.
 - Φωσφορικά E338, E339, E340, E341, E343, E450, E451, E452 σε: 1) Σούπες και ζωμούς, 2) Σουρίμι, 3) Πολτό ψαριών και καρκινοειδών, 4) Κατεψυγμένα και υπερκατεψυγμένα επεξεργασμένα προϊόντα καρκινοειδών και μαλακίων, 5) Κονσερβοποιημένα προϊόντα καρκινοειδών. ⁽⁵⁾

- Ηλεκτρικό οξύ E363 σε σούπες και ζωμούς.
 - Αιθυλενοδιαμινοτετραοξικό ασβέστιο-νάτριο E385 σε: 1) Καρκινοειδή και μαλάκια σε κονσέρβες και δοχεία, 2) Ψάρια σε κονσέρβες και δοχεία.
 - Πολυοξυ-αιθυλενοσορβιτάνες (polysorbates) E432, E433, E 434, E435, E436 σε σούπες.
 - Εστέρες λιπαρών οξέων με σακχαρόζη E473, σακχαρογλυκερίδια E474 σε σούπες και ζωμούς.
 - Διμεθυλοπολυσιλοξάνιο E900 σε σούπες και ζωμούς.
 - Πυριτικά E551, E552, E553α, E553β, E554, E555, E556, E559 σε αποξηραμένα προϊόντα σε σκόνη.
 - Πολυόλες E420, E421, E953, E965, E966, E967, E968 (εκτός από τα προϊόντα που καταναλώνονται σε υγρή μορφή).⁽⁹⁾
 - Γλουταμινικά E620, E621, E622, E623, E624, E625.
 - Γουανυλικά E626, E627, E628, E629.
 - Ινοσινικά E630, E631, E632, E633.
 - Άλατα των 5'-ριβοζονουκλεοτιδίων E634, E635, Κοηjac E425.⁽⁵⁾
- δ) Σε προϊόντα με σάλτσα, αυτή μπορεί να περιέχει πρώτες, βοηθητικές και πρόσθετες ύλες της παραγράφου 14 του άρθρου 41 του Κώδικα Τροφίμων.⁽³⁾
6. Επιτρέπεται η χρησιμοποίηση βιταμίνης C ή σκευασμάτων αυτής που έχουν εγκριθεί από τον Ε.Ο.Φ. σε ποσοστό όχι μεγαλύτερο του 0,4%, αυτό δε θα δηλώνεται στη συσκευασία.
7. Σε περίπτωση χρήσης αμύλου το ποσοστό αυτού δεν πρέπει να υπερβαίνει το 5%, στο σκεύασμα όπως είναι.⁽⁴⁾
- Το ποσοστό αυτό δεν ισχύει για το surimi και τα προϊόντα από surimi.⁽⁸⁾
8. Απαγορεύεται ο αρωματισμός με οποιαδήποτε μέθοδο και ουσία.⁽¹⁾
- Η διάταξη αυτή δεν ισχύει για το surimi και τα προϊόντα από surimi.⁽⁸⁾
9. Απαγορεύεται η χρησιμοποίηση κάθε ανοργάνου ή οργανικής ουσίας που δεν κατονομάζεται ρητά στο παρόν άρθρο.
- Επιτρέπεται η χρήση γλυκαντικών (E950, E951, E954, E955, E959, E961, E962) σύμφωνα με τους όρους του παραρτήματος του άρθρου 68 του Κώδικα Τροφίμων, στα διατηρημένα σε γλυκόζηνο μέσο ψάρια και μαρινάτα ψάρια, μαλακόστρακα και μαλάκια.⁽²⁾⁽⁶⁾⁽¹⁰⁾
10. Τα διάφορα σκευάσματα ιχθυηρών πρέπει να παρασκευάζονται από άμεμπτες πρώτες ύλες, να μην εμφανίζουν οποιαδήποτε αλλοίωση και οι οργανοληπτικοί χαρακτήρες αυτών να είναι ανεπίληπτοι χωρίς να παρέχουν ενδείξεις ότι χρησιμοποιήθηκαν μειονεκτικές πρώτες ύλες ή ατελής επεξεργασία.
11. «Εκκυλίσματα ιχθυηρών», χαρακτηρίζονται τα σκευάσματα που παρασκευάζονται με συμπύκνωση του υδατικού εκκυλίσματος του κρέατος των ψαριών εν θερμώ. Αυτά πρέπει να είναι ευδιάλυτα σε θερμό νερό, χωρίς να εμφανίζουν στερεά συστατικά τα οποία προέρχονται από τη σάρκα ή άλλο τμήμα του ψαριού.
12. «Οποί ιχθυηρών», χαρακτηρίζονται τα σκευάσματα που παρασκευάζονται με συμπύκνωση σε χαμηλή θερμοκρασία των συστατικών των νωπών ιχθυηρών τα οποία λαμβάνονται με πίεση.
13. «Σούπες και Ζωμοί Ιχθυηρών», χαρακτηρίζονται τα σκευάσματα που παρασκευάζονται με συμπύκνωση εκκυλισμάτων ιχθυηρών και τα οποία διατίθενται στην κατανάλωση με μορφή σκόνης ή κύβων.
- Σε περίπτωση χρησιμοποίησης και άλλων τροφίμων εκτός από το κρέας ψαριών, το είδος αυτών όπως και το ποσοστό πρέπει να δηλώνεται σαφώς και ευκρινώς στη συσκευασία.
- Επιτρέπεται η χρώση με τις χρωστικές και τους όρους του παραρτήματος V μέρη 1 και 2 του άρθρου 35 του Κώδικα Τροφίμων.⁽¹⁾
14. «Ζωμοί ιχθυηρών με Αρτύματα» (εμβάσματα ή σάλτσες), χαρακτηρίζονται τα υγρά ή ημιπολυώδη προϊόντα που παρασκευάζονται από διάφορα σκευάσματα ιχθυηρών με την προσθήκη αρτυματικών υλών, ζάχαρης, αρτυμάτων γενικά όπως και εκκυλισμάτων ή οπών

βρωσίμων φυτικών προϊόντων, τα οποία χρησιμοποιούνται σαν καρυκεύματα για την παρασκευή φαγητών.

Επιτρέπεται η χρώση με τις χρωστικές και τους όρους του παραρτήματος V μέρη 1 και 2 του άρθρου 35 του Κώδικα Τροφίμων. ⁽¹⁾

Όλα τα συστατικά που χρησιμοποιήθηκαν για την παρασκευή των ζυμών αρτυμάτων, πρέπει να δηλώνονται σαφώς και ευκρινώς στη συσκευασία.

15. «Πολτοί ιχθυηρών», χαρακτηρίζονται τα παρασκευάσματα από κρέας ιχθυηρών, με την προσθήκη βουτύρου, τυριού ή και άλλων τροφίμων από τα επιτρεπόμενα για την παρασκευή διαφόρων σκευασμάτων ιχθυηρών. Αυτά μπορούν να διατίθενται στην κατανάλωση είτε σε πολτώδη μορφή είτε σε συμπιεσμένη μορφή.

Επιτρέπεται η χρώση με τις χρωστικές και τους όρους του παραρτήματος V μέρη 1 και 2 του άρθρου 35 του Κώδικα Τροφίμων. ⁽¹⁾

16. α) «Κρέατα ιχθυηρών με ή χωρίς άλλα τρόφιμα», χαρακτηρίζονται τα προϊόντα που παρασκευάζονται με βάση, το κρέας ψαριών, μαλακίων και καρκινοειδών με ή χωρίς λιπαρές ύλες και άλλες εδώδιμες ύλες. Τα προϊόντα αυτά, μετά την επεξεργασία τους, συντηρούνται με τις αποδεκτές μεθόδους συντήρησης, είναι συσκευασμένα σε περιέκτες από υλικά κατάλληλα για συσκευασία τροφίμων και διατίθενται έτοιμα για κατανάλωση ως έχουν ή μετά από μικρή περαιτέρω επεξεργασία σύμφωνα με τις οδηγίες χρήσης.

Στα προϊόντα αυτά υπάγονται και τα Surimi και άλλα προϊόντα απομίμησης καρκινοειδών με βάση το κρέας ψαριού.

Το surimi είναι ένα προϊόν που αποτελείται κατά κύριο λόγο από πρωτεΐνες ψαριού που λαμβάνονται από διαδοχικές επεξεργασίες του ψαριού που περιλαμβάνουν αποκεφαλισμό, αφαίρεση εντοσθίων, πλύσιμο με νερό, καθαρισμό και μηχανική απομάκρυνση της εδώδιμης σάρκας από το δέρμα και τα κόκαλα. Εάν η πρωτεϊνική αυτή μάζα πρόκειται να καταψυχθεί αναμιγνύεται συνήθως με κρυσταλλοπροστατευτικούς παράγοντες όπως είναι η ζάχαρη και τα πολυφωσφορικά. Αυτή η βασική πρώτη ύλη, το surimi, αναμιγνύεται με άλλες εδώδιμες πρώτες ύλες όπως είναι το άμυλο, το αλάτι, το ασπράδι αυγού, τα φυτικά έλαια, οι αρωματικές ύλες, πρόσθετα κ.λπ. προκειμένου να παρασκευαστούν άλλα προϊόντα γνωστότερα από τα οποία είναι οι απομιμήσεις μαλακίων και καρκινοειδών. ⁽⁸⁾

β) Τα παρασκευάσματα ψαριών, μαλακίων και καρκινοειδών, εκτός από τα έτοιμα φαγητά που περιέχουν τα συστατικά αυτά, δεν επιτρέπεται να περιέχουν πρόσθετες χρωστικές ουσίες.

Εξαιρούνται οι περιπτώσεις, όπου επιτρέπεται η χρώση των ιχθυηρών σύμφωνα με διατάξεις του κεφαλαίου αυτού.

Επιτρέπεται επίσης η χρώση με τις χρωστικές του παραρτήματος V μέρη 1 και 2 του άρθρου 35 του Κώδικα Τροφίμων των εξής προϊόντων:

- Προμαγειρεμένα καρκινοειδή.
- Surimi και άλλα προϊόντα απομίμησης καρκινοειδών με βάση το κρέας ψαριού.
- Υποκατάστατα ψαριού βασισμένα σε φυτικές πρωτεΐνες.

γ) Εφόσον πρόκειται για «ιχθυηρά σε ξύδι, άλμη ή έλαιο» πρέπει να πληρούνται οι όροι του άρθρου 97 του κεφαλαίου αυτού. ⁽¹⁾

Παραπομπές

- (1) Απόφ. ΑΧΣ 775/94, ΦΕΚ 702/Β/9.8.95 «Τροποποίηση διατάξεων του Κ.Τ. , σε εναρμόνιση με την Οδηγία 94/36/ΕΚ για τις χρωστικές που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στα τρόφιμα».
- (2) Απόφ. ΑΧΣ 782/94, ΦΕΚ 620/Β/14.7.95 «Τροποποίηση διατάξεων του Κ.Τ. σε εναρμόνιση με την Οδηγία 94/36/ΕΚ, για τις χρωστικές που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στα τρόφιμα».
- (3) Απόφ. ΑΧΣ 145/96, ΦΕΚ 485/Β/25.6.96 «Τροποποίηση διατάξεων του Κ.Τ. σε εναρμόνιση προς την Οδηγία 95/2/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για τα πρόσθετα τροφίμων πλην χρωστικών και γλυκαντικών».
- (4) Απόφ. ΑΧΣ 530/98, ΦΕΚ 76/Β/8.2.99 «Τροποποίηση της παραγράφου 7 του άρθρου 99 του Κ.Τ.».
- (5) Απόφ. ΑΧΣ 412/99, ΦΕΚ 1964/Β/1.11.99, «Τροποποίηση διατάξεων του Κ.Τ. σε εναρμόνιση προς την Οδηγία 98/72/ΕΚ».
- (6) Απόφ. ΑΧΣ 81/2005, ΦΕΚ 786/Β/10-6-2005 «Τροποποίηση διατάξεων του Κ.Τ. σε εναρμόνιση προς την Οδηγία 2003/115/ΕΚ» Επιτρέπεται η εμπορία και η χρήση προϊόντων που είναι σύμφωνα με την παρούσα από τις 29.1.2005. Απαγορεύεται η εμπορία και χρήση προϊόντων που δεν είναι σύμφωνα με την παρούσα το αργότερο από τις 29 Ιουλίου 2005, ωστόσο, προϊόντα που έχουν διατεθεί στην αγορά πριν από αυτή την ημερομηνία και δεν είναι σύμφωνα με την παρούσα, μπορούν να διατίθενται στην αγορά μέχρι τις 29 Ιανουαρίου 2006.
- (7) Απόφ. ΑΧΣ 483/2005, ΦΕΚ 244/Β/27-2-2006 «Τροποποίηση διατάξεων του Κ.Τ. σε εναρμόνιση προς την Οδηγία 2003/114/ΕΚ για την τροποποίηση της Οδηγίας 95/2/ΕΚ για τα πρόσθετα πλην των χρωστικών και των γλυκαντικών» Επιτρέπεται το εμπόριο και η χρήση των προϊόντων που είναι σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας από τις 27 Ιουνίου 2005. Απαγορεύεται το εμπόριο και η χρήση προϊόντων τα οποία δεν είναι σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας από τις 26 Ιανουαρίου 2006. Ωστόσο, επιτρέπεται μέχρι εξαντλήσεως των αποθεμάτων, η εμπορία προϊόντων τα οποία έχουν εισαχθεί στην αγορά ή επισημανθεί πριν την ημερομηνία αυτή και δεν είναι σύμφωνα με την παρούσα απόφαση.
- (8) Απόφ. ΑΧΣ 127/2006, ΦΕΚ 798/Β/3-7-06 «Τροποποίηση του άρθρου 99 του ΚΤΠ»
- (9) Απόφ. ΑΧΣ 449/2007, ΦΕΚ 190/Β/7-2-2008 «Τροποποίηση διατάξεων του Κ.Τ. σε εναρμόνιση προς την Οδηγία 2006/52/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου» Επιτρέπεται η εμπορία και η χρήση που είναι σύμφωνα με την παρούσα από τις 7.2.2008. Απαγορεύεται η εμπορία και η χρήση των προϊόντων που δεν είναι σύμφωνα με την παρούσα το αργότερο από τις 15.8.2008, ωστόσο, προϊόντα που έχουν διατεθεί στην αγορά πριν από αυτή την ημερομηνία και δεν είναι σύμφωνα με την παρούσα, μπορούν να διατίθενται στην αγορά μέχρι εξαντλήσεως των αποθεμάτων.
- (10) Απόφ. ΑΧΣ 84/2010, ΦΕΚ 1726/Β/3-11-2010 «Τροποποίηση διατάξεων του Κ.Τ.Π. σε εναρμόνιση προς την Οδηγία 2009/163/ΕΕ της Επιτροπής της 22ας Δεκεμβρίου 2009 (ΕΕ L 344/23.12.2009) για την τροποποίηση της οδηγίας 94/35/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα γλυκαντικά που προορίζονται να χρησιμοποιηθούν στα τρόφιμα όσον αφορά το γλυκαντικό νεοτάμη.»
- (11) Απόφ. Α.Χ.Σ. 24/2011, ΦΕΚ 537/Β/6-4-2011 «Τροποποίηση διατάξεων του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών (ΦΕΚ 788/Β/31-12-87) όπως ισχύει, σε εναρμόνιση προς την Οδηγία 2010/69/ΕΕ της Επιτροπής της 22ας Οκτωβρίου 2010 (ΕΕ L 279/23.10.2010) για την τροποποίηση των παραρτημάτων της οδηγίας 95/2/ΕΚ για τα πρόσθετα τροφίμων πλην των χρωστικών και των γλυκαντικών».